

قسمتی از يك مصاحبه تاريخی

[نقل از مصاحبه مطبوعاتی شاهنشاه با نمایندگان وسائل ارتباط جمعی - پنجشنبه ۲۶ مرداد]

■ ... دکتر عنایت (از مجله نگین) سؤال کرد .

مسائلی است که در داخل مملکت اتفاق می افتد که در مملکت بظاهر کوچک است ولی ممکن است کم کم تبدیل به يك بحران بزرگ شود و مورد سوء استفاده دشمنان قرار بگیرد. از جمله اینها، مسئله دانشگاه آریامهر است که این دارد کم کم به يك معما تبدیل میشود و معلوم نیست ریشه آن کجاست از یکطرف اعلامیه منتشر میشود برای ثبت نام، از یکطرف دستگاه بیانیه منتشر می کند که کسی حق ثبت نام ندارد. دو چیز جاب توجه میکند یکی اینکه تا آنجا که من می دانم اساتید این دانشگاه افرادی هستند که در این دوران وانضا که کادرهای فنی و تکنیکی خیای خریدار دارد می توانند بطور آزاد در خارج کار بکنند و درآمدهای سرشار داشته باشند حتی مثل بسیاری از پیمانکاران که درآمدهای هنگفت دارند از این مملکت بروند به خارج برای خوشگذرانی و عیاشی. اینها در این شرایط اینجا ماندند دارند خدمت می کنند با علاقه و هیچ اثری هم از تمرّد و یاغیگری هم در اعمال و رفتارشان ظاهر نیست و بالااقل من اینطور فکر میکنم و واقعا باعث تأسف خواهد بود که اینها نتوانند آنطور که باید و شاید به مملکت خدمت بکنند و دیگر اینکه در بیانیهای که وزارت علوم و آموزش عالی منتشر کرد استدلالشان این بود که اولاً برای عدم تمرکز و نانیا برای جلوگیری از آلودگی هوا

حتی المقدور باید این جور ناسیسات در تهران کمتر بشود ولی در آخر بیانیه اعلام کردند که اگر خود اساتید مایل هستند این دانشگاه را اداره بکنند خودشان باخرج خودشان میتوانند این کار را انجام بدهند و اینها نکاتی است که واقعا جواب شخصی لااقل بنده نتوانستم برای آنها پیدا کنم خودم از شاهنشاه استدعا کنم در این مورد مطالبی بفرمائید .

شاهنشاه فرمودند من هم جواب شخصی برای شما ندارم يك هیئت . انی هست و يك قانون اینها بالاخره باید مرونند تصمیم بگیرند و جریان این بوده چیزی که تابحال ما شنیدیم این بوده که اینجا مافوق دیپلم و مافوق لیسانس باشد. در اصفهان باخرج زیاد يك دانشگاه بزرگ فنی آریامهر ساختند و مشغول ساختن هستند قصد هم زدن اینجا هم نمود. حالا رئیس دانشگاه به هیئت امناء اینها در واقع قانوناً حق دارند که اعلام بکنند یا يك عده ای که خودشان خودشان را انتخاب کردند. اینها مسائلی است که باید خود هیئت امناء تصمیم بگیرند.

■ دکتر عنایت: عده ای از مخالفین هستند در جناح روحانیت که اینها دو دسته هستند اولاً بعضی از اینها روزا ول مخالفتی نداشتند آدم های بسیار معتدل بودند. يك آدم ۸۰ ساله که در قم نشسته نماز میخواند و اعمال مذهبی انجام میدهد اهل سیاست هم نبود، سیاست دولت بقیه در صفحه ۵۸

در این شماره:

- رابرت
- سرپوش بلوری
- دکتر مناقب حقوق بشر
- بیمار بیدار
- در بچه ای ناگشوده به تراژدی نادر
- طایر و انقلاب مشروطه
- تکله ای بر اندیشه های کسروی
- دور از حدیث قهرمان سازی
- سیر و سیاحت در ترکستان و ایران
- از شمار دو چشم يك تن کم
- در گشده باغ سبز
- خاطرات لیدی شیل
- حسینی
- آشنایی با کتابهای ماه
- شعر نگین
- دکتر مهدی پرهام
- دکتر اسلامی ندوشن
- نادر نادریسور
- حسن شایگان
- کاوه اسدی
- حجت الله اصیل
- م. گیخسرو
- محمدعلی جمالزاده
- علی سلطانی گردفرامرزی
- منوچهر کلانتری
- ترجمه دکتر حسین ابوترابیان
- محمد رخشانی
- تسلی موسوی گرمارودی

نگین - سال چهاردهم

شماره ۱۵۹ - مرداد ماه ۲۵۳۷

صاحب امتیاز و مدیر دکتر محمود عنایت

نشانی مجله، تهران - خیابان بهلوی

روبروی کاخ مرمر

کوچه عدل - شماره ۵۲

دفتر مجله عصرها از ۶ تا ۸ باز است

تلفن ۶۴۶۴۷۹ تلفن مدیر ۶۵۲۷۰۷

اشتراک سالیانه ۸۰ ریال

بهای اشتراک هوایی برای خارج شرح زیر است:

آمریکا ۱۸۰۰ ریال اروپا ۱۵۰۰ ریال

● وجه اشتراک مجله را میتوانید از طریق شعب بانک ملی به حساب ۱۰۹۴ بانک ملی، تهران شعبه شکوه بنام مدیر مجله واریز فرمائید و فیش آنرا با تقاضای اشتراک از طریق پست سفارشی برای ما بفرستید.

چاپ از: سازمان چاپ مازگرافیک

تلفن: ۸۲۶۴۶۰ - ۸۲۶۴۵۰

شهادت حضرت علی، امیر مومنان علیه السلام را به عهده مومنان شیعیان تسلیت میگوئیم

روی جلد: انقلاب مشروطه - طرح از علی خسروی، صفحه ۲۲ را بخوانید

پاسخی به يك نامه - بقیه

این يك ژست انسانی است و شما با ارائه طریقه علمی که برای تعیین شاخصها معمول است و به آن عمل مینمائید مرا آگاه میسازید، دیگر به کاربرد صحیح یا غلط آن توسط مقامات دولتی کاری ندارید و فقط حد مسئولیت خود را مشخص مینمائید و حق هم همین است.

من شخصا با اینکه تحصیلاتم در علوم اقتصادی است و نحوه تعیین شاخصها را هم خوب میدانم مع هذا از آنچه ارسال نموده بودید استفاده کردم - ولی خودتان بهتر میدانید که آمار و ارقام هرچند با دقت و توأم با وجدان کار تهیه شده باشد، در مقابل واقعیت محسوس، قدرت اثباتی خود را از دست میدهد، فی المثل، چنانچه آمار در مملکتی نشان دهد که اشتغال کامل برقرار است و همه بکاری سرگرمند ولی در گوشه و کنار مملکت هزاران مردم بیکار مشاهده شود و کارگاهها مرتب ورشکست شوند و کارگران خود را جواب گویند، آمار مذکور خود بخود از اعتبار می افتد و نمیتواند مورد استناد قرار گیرد - بیاد دارم سه چهار سال قبل که حزب کارگر انگلستان مثل امروز بر سر کار بود انتخابات مجلس عوام داشت آغاز میشد و طبیعتا موسسات آماری پیشگوئی هائی میکردند و آمار و ارقامی ارائه میدادند که همه تقریبا گویای موفقیت حزب کارگر در انتخابات بود و خود حزب هم با ارقام و اعداد اثبات میکرد که توانسته است قیمتها را مهار کند و هزینه زندگی را کاهش دهد ولی روزنامه های حزب مخالف عکس آنرا میگفتند و از گرانی روزافزون می نالیدند.

در همین اوقات من از آقای دکتر علی امینی که این روزها بر اثر انتشار اعلامیه جامع خود زبان زد هستند زاهدی داشتم، ایشان گویا آن روزها بیدار فرزندشان که مأمور وزارت خارجه ایران در لندن بود رفته بودند، در آن نامه اشاره ای به انتخابات انگلستان که مساله روز بود کرده بودند و تقریبا با قاطعیت اظهار نظر نموده بودند که حزب کارگر شکست خواهد خورد و دلیلی که بر صحت ادعای خود آورده بودند، که بنظر من آن روز بیشتر بشوخی

شبهت داشت، این بود که دلایل روزنامه های مخالف منطقی تر است چون به واقعیتی اشاره کرده اند که کاملا محسوس و ملموس است و آمار و اعداد آنرا تخطئه نمیکنند و آن ساک خرید روزانه خانمهای خانه دار است، این خانمها که بیشتر از طبقه متوسط بودجه ای معین دارند که از آن نمیتوانند بجاوز نمایند، اگر با این بودجه چیزی که امروز میتوانند خرید کنند، فردا نتوانند و ساک آنها کمبود داشته باشد، دیگر به ادعای دولت و ارائه آماری که باستناد آن هزینه زندگی پائین آمده توجه نمیکنند و بحزب مخالف رای میدهند، هرچند که همسرانشان از اعضای برجسته حزب بر سر کار باشند - و اینطور که میگویند این خانمها که اکثریتی تشکیل میدهند بحزب کارگر رای نخواهند داد و نتیجه گرفته بودند که حزب کارگر شکست خواهد خورد - من از نتیجه گیری آقای دکتر امینی که مردی اقتصاددان و سیاستمداری پخته است و در عین حال به آخرین رویداد های جهان از طریق مطبوعات آگاهی کامل دارد و همرا با حوصله میخواند و بخصوص به مسائل دانشگاهی و نهضت موج جوان که مخالف محافظه کارانند کاملا وقوف دارد و خودش موج جوان را تأیید مینماید و مشکلات آنهارا مینماید، بحسب کردم که چطور محور استدلال ایشان ساک خانمهای خانه دار است و از سایر عوامل نامی نبرده اند! در این تعجب باقی ماندم تا انتخابات خاتمه یافت و حزب محافظه کار برنده شد و ادوارد هیث نخست وزیر گردید، آنوقت دیدم، بله حق با ایشان است و ساک خانمهای خانه دار گاهی بیش از ارقام و آمار و نمودارهای موسسات تحقیقی میزان سنج کاهش و افزایش قیمتهاست و حتی در ممالک مترقی سرنوشت ساز است.

در خاتمه از اینکه جواب نامه به مقاله منتهی شد پوزش میطلبم ولی همانطور که اشاره کردم میل داشتم آنچه از نامه متین و مستدل جنابعالی استنباط کرده بودم بمعرض افکار عمومی گذارم تا دولتمردان و آنها که با ارباب رجوع سروکار دارند آگاه گردند که بجز سردواندن و اهانت و منطقی باقی طریق دیگری برای اثبات شخصیت و دفاع از شغلی که تصدی مینمایند وجود ندارد.

با احترام و تشکر - مهدی پرهام

قسمتی از يك مصاحبه تاریخی - بقیه

البته دولت که خیر گاه میشود گفت پلیس یا دستگاه مشورل طوری عمل شد که افرادی که معتقدند به قانون اساسی و این نظام، اینها با آن افرادی که اصلا معتقد نیستند و هر دو به يك چوب زانده میشوند. طوری شده که هر دو اینها در يك جناح قرار گرفتند و دستگاه اینها را به يك چوب میراند در حالیکه آنطوریکه سابقه نشان داد حسی المقدور این کوشش میشد که اینها اصلا جدا و تفکیک بشوند برای اینکه کسی که به قانون اساسی اعتقاد دارد این از نظر دستگاه میبایستی متفاوت باشد با کسی که اصلا بقانون توجهی ندارد و هر دو اینها مرجحند بر کسی که جفاک یا اسلحه بدست دارد در حالیکه دستگاه هر سه اینها را به يك چوب میراند.

شاهنشاه فرمودند البته تشخیص يك فرد ساده ای که فکر میکند يك بی نظمی شده باینکه این از کجا آب خورده و منشاء گرفته مشکل است و از این اشتباهات میشود که باینکه يك موقعی هم دولت عمیقا اظهار تاسف کرده بود از واقعه ای که پیش آمد کرده بود. حرف شما

کاملا صحیح است منتها باید در عمل افراد اینقدر بختگی و حضور ذهن داشته باشند که هر چیزی را به چیز خودش تشخیص بدهند.

■ دکتر عنایت: مردم از فرط علاقه ای که به تقدس مقام سلطنت دارند گاهی برای خودشان تصوراتی میکنند که میخواهند تصویر مقام سلطنت حتی المقدور به آن تصویر ایده آل نزدیک باشد و گاه تصمیماتی را منسوب می کنند بمقام سلطنت که معلوم نیست صحیح تا چقدر است از بنده روزنامه نگار میپرسند ولی بنده می اطلاع هستم از جمله این شایعات این است که اخیرا شایع کرده اند که مقام سلطنت دستوری صادر فرموده اند در جهت جلوگیری از هر نوع توصیه از هر مرجعی از ناحیه وابستگان و نزدیکان شاهنشاه و حتی جلوگیری از هر نوع مشارکت آنها در دستگاههای عمومی و خصوصی که خود این مسئله یکی از عوامل شاید عدم رضایت و بغض و عداوت و حسد و بهر حال يك عامل زوچی است در ایجاد ناراحتی.

شاهنشاه: صحیح است این دستورات صادر شده.